

Analýza sociálnych vplyvov Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rovnosť žien a mužov a vplyvy na zamestnanosť (Ak v niektorej z hodnotených oblastí sociálnych vplyvov (bodov 4.1 až 4.4) nebol identifikovaný vplyv, uveďte v príslušnom riadku analýzy poznámku „Bez vplyvu.“.)		
4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené.		
Vedie návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností? Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom? Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia? (V prípade vyššieho počtu hodnotených opatrení doplňte podľa potreby do tabuľky pred bod 4.2 ďalšie sekcie - 4.1.1 Pozitívny vplyv/4.1.2 Negatívny vplyv).		
a)	4.1.1 Pozitívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	A) Zníženie výdavkov: Predkladaný návrh ďalej posilňuje už existujúce možnosti všetkých odberateľov aktívne sa zapájať do účasti na energetickom trhu, riadiť vlastnú spotrebu, či znižovať náklady na energie formou poskytovania flexibility, inštalácie zariadení na výrobu energií z OZE a využívanie možnosti zdieľania elektriny, čím sa môžu dosiahnuť úspory nákladov na celkovej spotrebe elektriny u odberateľov. Predkladaný návrh zároveň ďalej upravuje činnosti zdieľania a energetických spoločenstiev, ktoré sú ďalšou možnosťou pre odberateľov, ako sa môžu priamo podieľať napr. na výrobe alebo spoločnom využívaní elektriny, resp. všeobecne na trhu s elektrinou. Hlavný rozdiel oproti tradičným elektroenergetickým spoločnostiam spočíva v tom, že primárnym cieľom komunitných energetických iniciatív nie je dosahovanie zisku, ale poskytovanie ekonomických, environmentálnych a sociálnych prínosov energetického spoločenstva. Detailnejšie vyčíslenie zníženia výdavkov na energie nie je možné vyčísliť, nakoľko sa bude líšiť v závislosti od spotreby, veľkosti inštalovaného zdroja OZE a objemu zdieľanej elektriny do konkrétnych odberných a odovzdávacích miest odberateľov.
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1 Koncoví odberatelia elektriny v domácnosti (A) Koncoví odberatelia elektriny (A)
d)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 1 - Koncoví odberatelia elektriny v domácnosti (A): Veľkosť skupiny je približne 2 564 000 OOM odberateľov elektriny v domácnosti, pričom zmena môže zasiahnuť celú skupinu alebo podmnožinu v závislosti od záujmu odberateľov o využívanie činnosti samovýroby a/alebo zdieľania elektriny. Možný pokles výdavkov na náklady za dodávku elektriny v prípade využívania zdieľania elektriny v priemere jednotky % ročne. . Zapojením koncových odberateľov v domácnosti v aktívnejšej forme do činnosti na trhu s elektrinou (výroba, uskladňovanie a v prípade účasti v energetickom spoločenstve aj agregácia), dôjde k finančnému benefitu z týchto činností, a to v oblasti zníženia výdavkov oproti situácii, keby tieto činnosti odberateľ nevykonával. Predbežnú kvantifikáciu možno založiť na odhade, že zhruba 15-20% odberateľov na úrovni domácnosti môže mať záujem o činnosti zdieľania elektriny za účelom zvýšenia zníženia celkových nákladov na energie, čo predstavuje cca 512 800 OOM.

		- Koncoví odberatelia elektriny (A) – vyššie územné celky, samosprávy a ich príspevkové organizácie (školy, knižnice, zdravotnícke zariadenia, a pod.), možný potenciál pre zníženie koncových nákladov na elektrinu v priemere o 5% – 7% ročne. Zníženie nákladov je ale súčasne závislé od spravodlivo nastavených podmienok cenovej regulácie v kompetencii ÚRSO.
		-
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Detailnejšiu kvantifikáciu potenciálu zníženia nákladov odberateľov na elektrinu nie je možné zrealizovať, nakoľko potenciál sa líši v závislosti od kombinácie rôznych faktorov ako je prístup ÚRSO k nastaveniu vecnej a cenovej regulácie v tejto oblasti, existencia a využívanie štátnej podpory pre inštaláciu zdrojov OZE pre domácnosti a samosprávy; celková koncová spotreba elektriny na strane odberateľa; informovanosť a ochota odberateľov zapojiť sa do nových činností na trhu s elektrinou; Nie je zjavné, akého počtu odberateľov sa uvedené opatrenie dotkne. Rovnako nie je možné presne kvantifikovať veľkosť dotknutých skupín koncových odberateľov elektriny v domácnosti, u ktorých by bola uplatňovaná cena elektriny za dodávku elektriny, pri dodávke poslednej inštancie, nakoľko sa toto opatrenie aktivuje len v prípadoch, kedy doterajší dodávateľ stratí spôsobilosť dodávať elektrinu. Nie je zjavné, akého počtu odberateľov sa uvedené opatrenie dotkne, nakoľko to závisí od typu zvoleného zmluvného vzťahu odberateľov s ich dodávateľom
g)	4.1.1.1 Z toho pozitívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte pozitívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. znížovanie miery rizika chudoby, priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	Opatrenie má vplyv, ako bol popísaný v riadku b).
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1 Opatrenie má vplyv, ako bol popísaný v riadku b).
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
j)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 1 - koncová cena elektriny sa skladá z viacerých nákladových zložiek (silová elektrina – komodita, náklady dodávky a primeraný zisk dodávateľa, straty z distribúcie elektriny, tarifa za prevádzkovanie systému, prenos elektriny vrátane strát, tarifa za systémové služby a distribúcia elektriny bez strát). V roku 2023 tvorila cena elektriny ako komodity 35% na celkovej cene platenej odberateľmi elektriny v domácnosti. V prípade, ak sa odberatelia zapoja do činnosti samovýroby elektriny alebo zdieľania elektriny, budú mať možnosť znížiť svoje náklady na komoditu a dodávku o podiel zdieľanej elektriny - v roku 2023 na Slovensku 943 tisíc ľudí, ktorí boli ohrození chudobou alebo sociálnym vylúčením, čo predstavuje 17,6 % obyvateľov z celkovej populácie Slovenska (údaje z prieskumu EU-SILC; Eurostat/ŠÚ SR)
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Detailnejšiu kvantifikáciu potenciálu zníženia nákladov na elektrinu nie je možné zrealizovať, nakoľko potenciál sa líši v závislosti od kombinácie rôznych faktorov ako je prístup ÚRSO k nastaveniu vecnej a cenovej regulácie v tejto oblasti, existencia a využívanie štátnej podpory pre inštaláciu zdrojov OZE pre koncových odberateľov elektriny v kategórii domácnosti; celková koncová spotreba elektriny na strane odberateľa; informovanosť a ochota odberateľov zapojiť sa do nových činností na trhu s elektrinou;

a)	4.1.2 Negatívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Bez vplyvu
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
d)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Bez vplyvu
g)	4.1.2.1 Z toho negatívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte negatívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. zvyšovanie miery rizika chudoby, priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Bez vplyvu
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
j)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Bez vplyvu

4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.

Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám?

Popíšte hodnotené opatrenie, špecifikujte ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

a)	- Rozumie sa najmä na prístup k: - sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím), - kvalitej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov a existujúcim zamestnaneckým právam, - pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím, - zamestnaniu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce, - zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím, - k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu, - bývaniu a súvisiacim základným komunálnym službám, - doprave, - ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom, - spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám, - informáciám, - k iným právam (napr. politickým).	B) Návrh zákona prináša úpravu v oblasti ochrany koncových odberateľov elektriny v domácnosti v prípade režimu dodávky poslednej inštancie - Ide o proces slúžiaci na ochranu koncových odberateľov elektriny, keďže dodávateľ poslednej inštancie je povinný dodávať elektrinu koncovým odberateľom elektriny, ktorí sú pripojení k sústave a ktorých dodávateľ stratil spôsobilosť dodávať elektrinu alebo došlo k zastaveniu procesu zmeny dodávateľa elektriny, a zároveň ku dňu prerušenia dodávok elektriny nemajú zabezpečenú dodávku iným spôsobom. Upravuje sa ochrana odberateľa v režime DPI predĺžením najneskoršej doby trvania dodávky poslednej inštancie - nakoľko členské štáty musia podľa požiadaviek Smernice (EÚ) 2024/1711 zabezpečiť činnosť dodávateľa poslednej inštancie a umožniť zákazníkovi, ktorí prejdú do režimu dodávok poslednej inštancie, aby mohli tento režim využívať aspoň po dobu 6 mesiacov oproti doterajším 3 mesiacom. Týmto sa zvýši ochrana zraniteľných odberateľov elektriny v kategórii domácností ako aj posilní zabezpečenie kontinuity dodávok pre odberateľov, predovšetkým v prípadoch zlyhania dodávateľa. C) Návrh zákona ďalej posilňuje ochranu koncového odberateľa elektriny zavedením zmluvy o dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú, ktorou sa zaručuje, že zmluvné podmienky vrátane ceny zostanú nezmenené počas trvania zmluvy, a ktorá môže v rámci pevnej ceny obsahovať flexibilný prvok, napríklad variácie cien v čase špičky a mimo špičky, pričom zmeny výslednej faktúry môžu vyplývať len z prvkov, ktoré neurčujú dodávateľa, ako sú dane a odvody – t.j. že dodávateľia nemôžu jednostranne meniť podmienky zmlúv na dodávky elektrickej energie za pevnú cenu na dobu určitú a ukončovať ich pred uplynutím ich trvania. Upravuje sa tiež zlepšenie informovanosti odberateľov cez rozšírenie rozsahu poskytovania údajov a informácií odberateľovi - povinnosť dodávateľa elektriny poskytovať odberateľovi elektriny upozornenia na výhody a riziká spojené s uzavretím zmluvy o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú a poučenie o nemožnosti zmeny dodávateľa elektriny pred uplynutím doby trvania záväzku z takejto zmluvy, ak ide o dojednanie zmluvy o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú
b)	<i>Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?</i> <i>Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako vplyv na iné skupiny či subjekty? Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.</i>	
c)	- Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.: - domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s príjmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom), - nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov, - deti (0 – 17), - mladí ľudia (18 – 25 rokov),	Ad A) – C) Uvedené úpravy posilňujú ochranu všetkých koncových odberateľov elektriny, kam patria aj zraniteľní odberatelia.

- starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia, - ľudia so zdravotným postihnutím, - marginalizované rómske komunity - domácnosti s 3 a viac deťmi, - jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi), - príslušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl, - iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia	
--	--

4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí. Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rovnosť žien a mužov.	
a)	4.3.1 Dodržuje návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie alebo iného statusu? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva? Ak áno, ktoré skupiny sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?
b)	Predkladané legislatívne návrhy nebudú mať žiadny vplyv, ktorý by bol v rozpore so zákazom diskriminácie. Návrh zákona neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by narušovali právo na rovnaké zaobchádzanie a viedli alebo mohla viesť k diskriminácii.
c)	4.3.2 Môže návrh viesť k zväčšovaniu nerovností medzi ženami a mužmi? Podporuje návrh rovnosť príležitostí? Má návrh odlišný vplyv na ženy a mužov? Popíšte vplyvy.
d)	Popíšte riziká návrhu, ktoré môžu viesť k zväčšovaniu nerovností: Bez vplyvu
e)	Popíšte pozitívne vplyvy návrhu na dosahovanie rovnosti žien a mužov, rovnosti príležitostí žien a mužov, prípadne vplyvy na ženy a mužov, ak sú odlišné: Bez vplyvu
f)	Má návrh významné vplyvy na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva? Ak áno, aké? Akým spôsobom? Zraniteľnou skupinou obyvateľstva sa rozumejú najmä ženy ohrozené viacnásobnou diskrimináciou, tehotné matky, seniorky, ženy patriace do marginalizovaných skupín obyvateľstva, migrantky, ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím, obeť násilia a pod. Bez vplyvu
g)	Pri identifikovaní vplyvov na rovnosť žien a mužov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi ženami a mužmi, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rovnosti žien a mužov nespočíva len v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti ako aj rodinnom živote, ale taktiež v podpore rovnosti medzi nimi. V ktorých oblastiach podpory rovnosti žien a mužov návrh odstraňuje prekážky a/alebo podporuje rovnosť žien a mužov? Medzi oblasti podpory rovnosti žien a mužov okrem iného patria: podpora slobodného výberu povolania a ekonomickej činnosti podpora vyrovnávania ekonomickej nezávislosti, zosúladenie pracovného, súkromného a rodinného života, podpora rovnosti príležitostí pri participácii na rozhodovaní, boj proti domácemu násiliu, násiliu na ženách a obchodovaniu s ľuďmi, podpora vnímania osobnej starostlivosti o dieťa za rovnocennú s ekonomickou činnosťou a podpora neviditeľnej práce v domácnosti ako takej, rešpektovanie osobných preferencií pri výbere povolania a zosúladzovania pracovného a rodinného života. Bez vplyvu

4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a na trh práce.

V prípade kladnej odpovede pripojte **odôvodnenie** v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov.

a)	Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.	
b)	Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod.	Celkovo sa očakáva pozitívny dopad na zamestnanosť a trh práce, nakoľko predkladaný návrh umožňuje širší rozvoj nových činností a služieb na trhu s elektrinou prípadne rozširuje pôsobenie už existujúcich aktivít, čím môže dochádzať k vzniku nových pracovných príležitostí napr. v sektore energetiky, dopravy.
c)	Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu	
d)	Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu.	Nie
e)	Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?	
f)	Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce.	Bez vplyvu
g)	Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?	
h)	Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility).	Zákon podporuje rozvoj nových aktivít na trhu s elektrinou, čím sa rozširia podnikateľské činnosti, predpokladá sa vznik nových podnikateľských subjektov, čo môže mať pozitívny dopad na zamestnanosť.
i)	Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?	
j)	Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií.	Nie
k)	Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?	
l)	Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.	Nie